

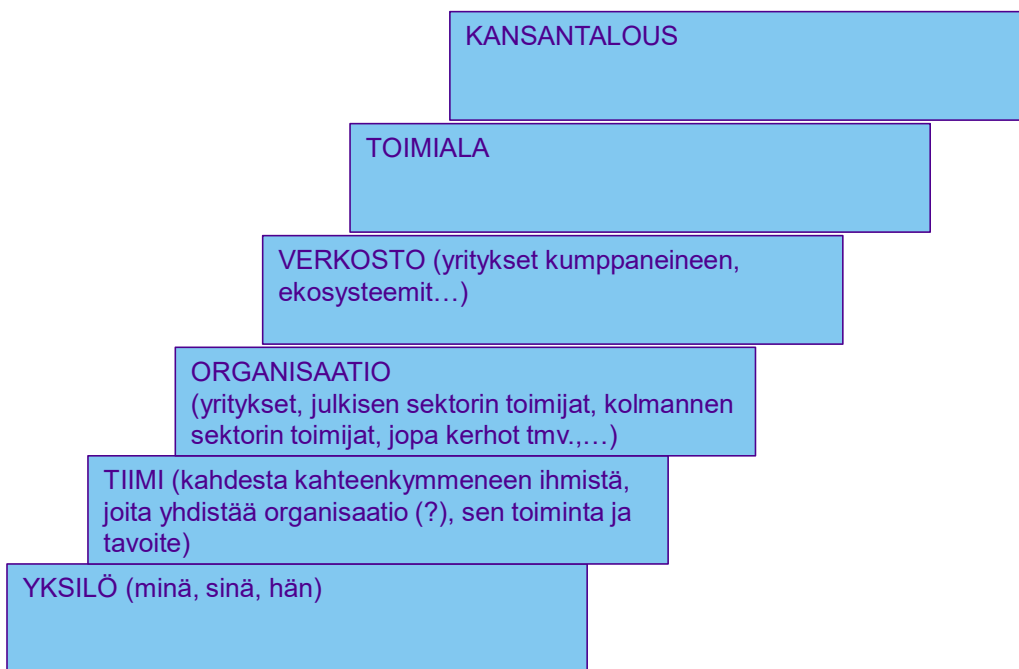
Tiedolla johtamisen nykytila infra-alalla

ProDigital-tutkimusohjelma

Jussi Myllärniemi & Viivi Siuko

18.06.2021

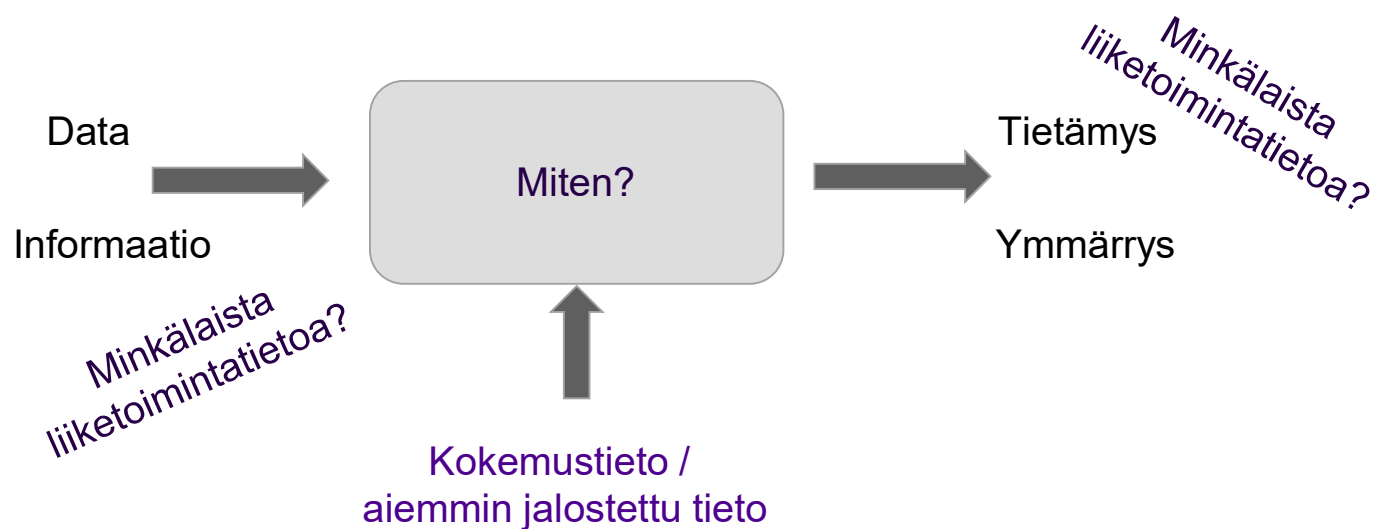
Konteksti: missä tietoa ja tiedolla johdetaan?

Tiedolla johtamiseksi kutsutaan toimintatapoja, joilla jalostetaan ja hyödynnetään organisaation tietoa (ml. data, informaatio, tietämys) päätöksenteon tukena.

Tiedolla johtaminen pyrkii tiedon puutteesta johtuvan epävarmuuden vähentämiseen ja tiedon paljoudesta syntyvän monitulkintaisuuden hallintaan.

Tiedolla johtaminen - tiedon jalostaminen päätöksenteon tueksi

Tavoitteena on luoda ymmärrystä kokonaisuudesta ja löytää uusia relevantteja kysymyksiä.

Miten kehitetään tiedolla johtamista – case ProDigital

Päätavoite 1: Tilannekuva nykyisestä toimintaympäristöstä

- Ymmärretään tiedolla johtamisen nykytila (toimijat, hankkeet)
- Ongelmat, kehityskohteet, tarpeet jne

Päätavoite 2: Ydintiedon, tietovirtojen ja tavoitearkkitehtuurin kehittäminen

- Ydintietojen määrittäminen: mitkä ovat tärkeimmät ydintiedot elinkaaren erivaiheissa
- Mitä tärkeimmät tietosisällöt ja -virrat sisältävät
- Laaditaan tavoitekuva

Päätavoite 3: Tietopohjaisen omaisuudenhallinnan tavoitetilan määrittely

Päätavoite 4: Kunnossapidon kustannus-tehokkuuden ja laadun parantaminen digitaalisin keinoin

Lähtökohta: infra-alan haasteet

Infra-alan haasteet perustuvat Kalle Vaismaan vuonna 2020 tekemiin infra-alan haastatteluihin.

- **Tietotarpeet** eivät ole yksityiskohtaisesti tiedossa. Ei tiedetä, mitä tietoa mikäkin infra-alan elinkaaren vaihe tarvitsee.
- **Tiedon hankinta:** tietoa on, mutta se on hajallaan ja vaikeasti löydettävissä. Paljon manuaalista ja turhaa työtä
- **Tiedon varastointi ja organisointi:** Tietojen tallennus ei ole yhtenäistä järjestelmissä eikä ihmisten käytännöissä. Tieto on pirstaloitunutta, ainakin kuntien näkökulmasta
- **Tiedon jakaminen:** Siiloutuminen ja integraatioiden puute vaikeuttaa tiedon jakamista. Tietoa hukkuu ja se köyhtyy, kun sitä siirretään toimijalta tai vaiheelta toiselle.
- **Tiedon käyttö:** tehdään päätöksiä liian vähäisellä tiedolla, esim. investointivaiheessa. Ei osata hyödyntää tiedon potentiaalia (esim. kunnossapidossa).

Tiedolla johtamisen kypsyyskyselyn tulokset

Kyselyn taustat

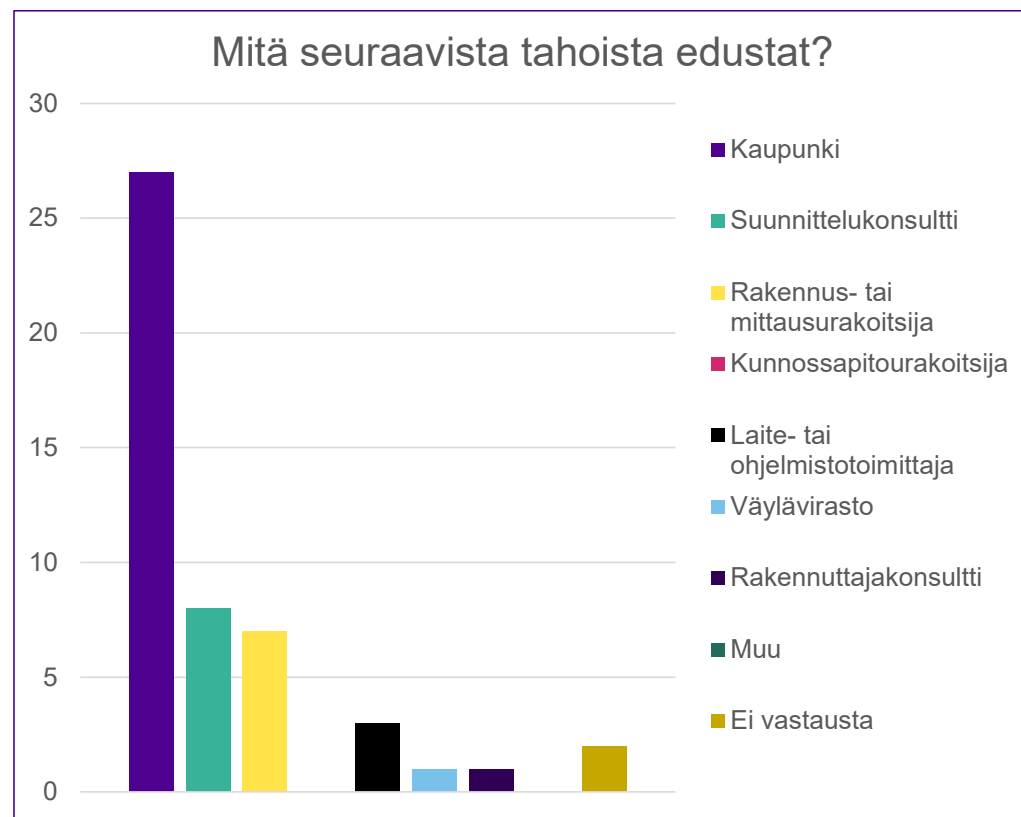
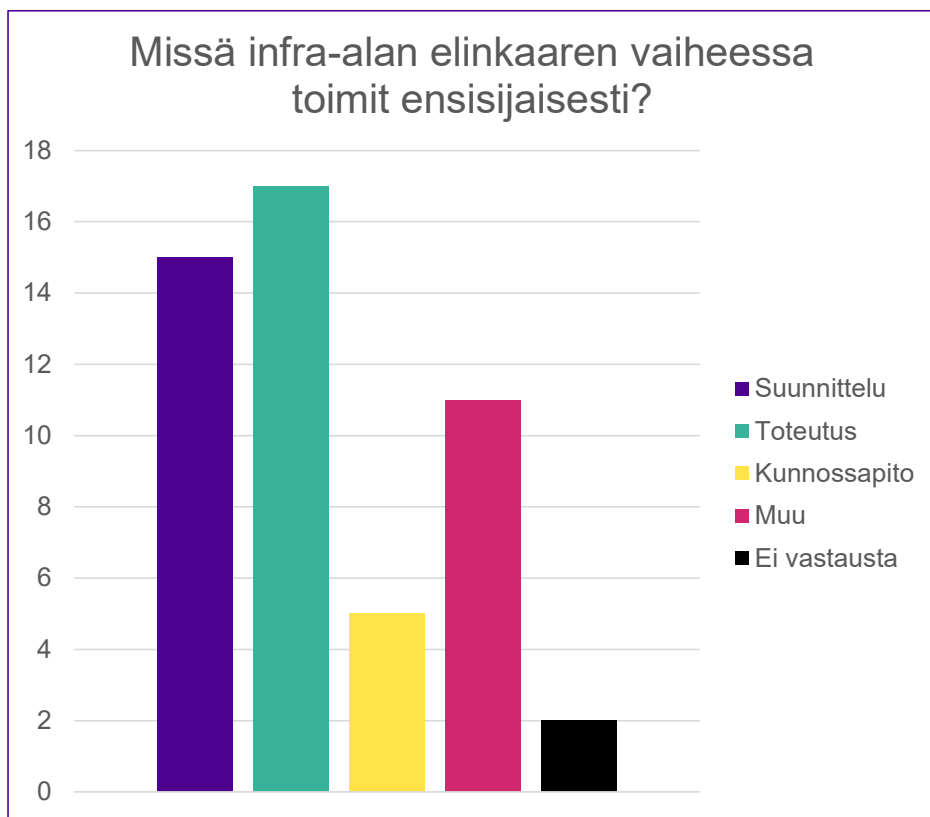
Kyselyn tavoitteena on selvittää tiedolla johtamisen kypsyys infran elinkaaren ja hankkeiden hallinnassa sekä kerätä monipuolisesti tietoa tiedolla johtamisen tilasta infrahankkeissa.

Kysely toteutettu touko-kesäkuussa 2021.

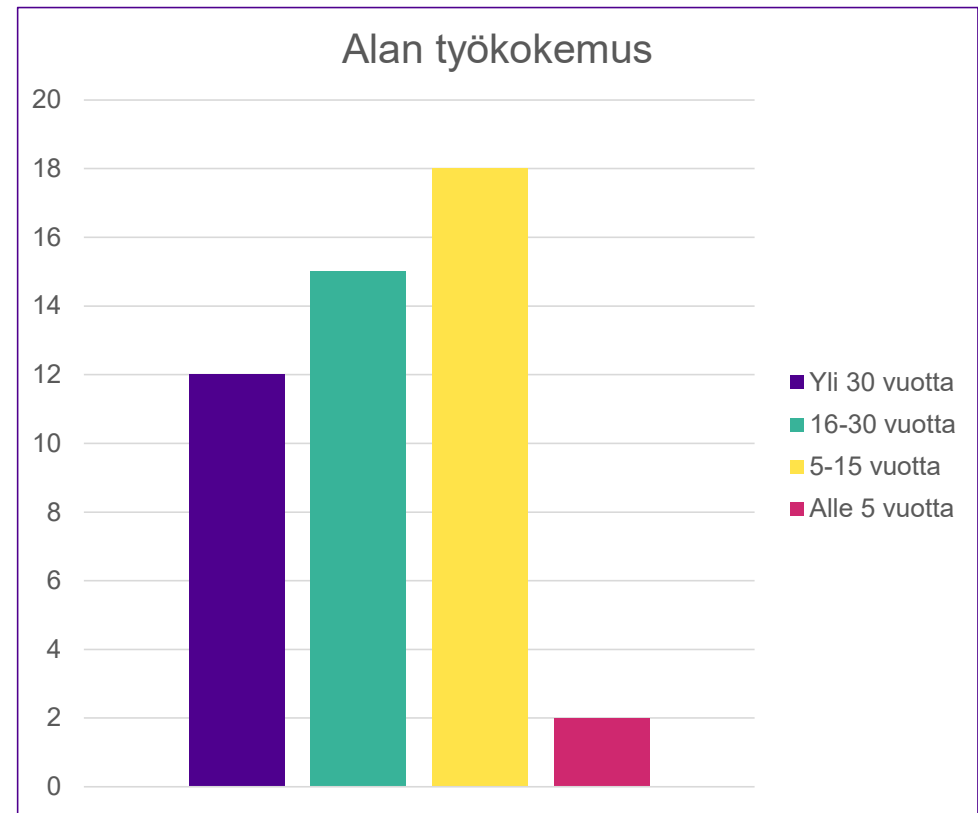
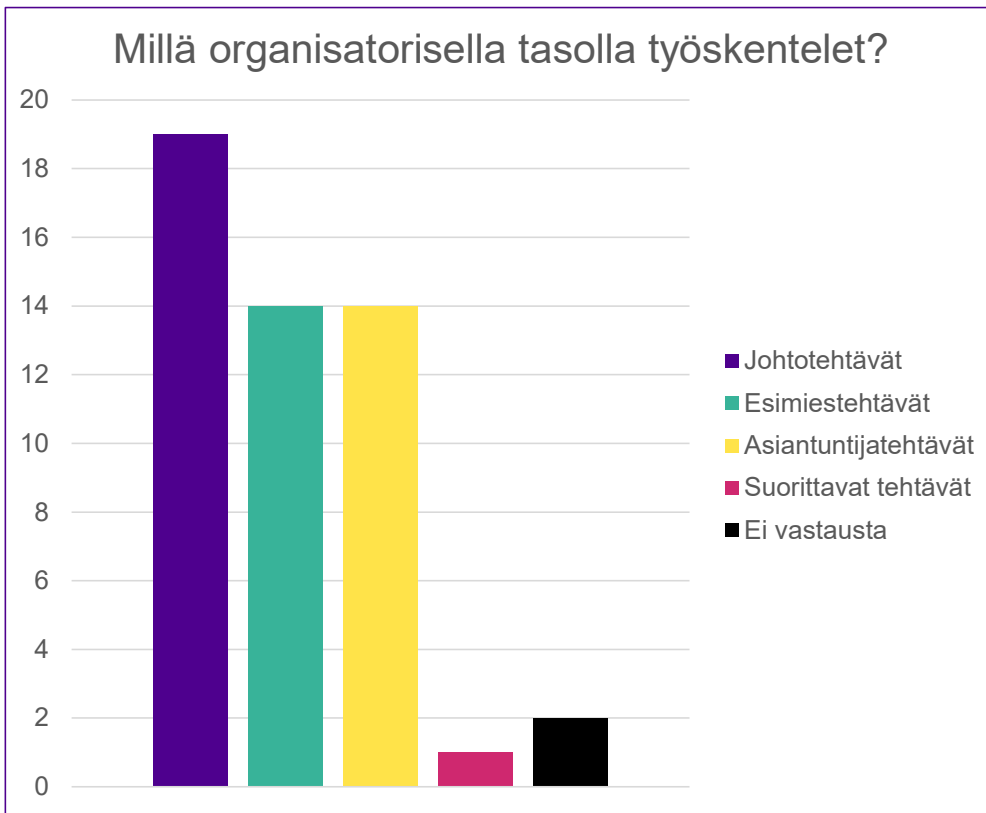
Vastauksia (tilanne 17.06.2021) 50kpl.

Seuraavat sivut ovat alustavaa analyysia kyselystä.

Vastaajien taustatiedot

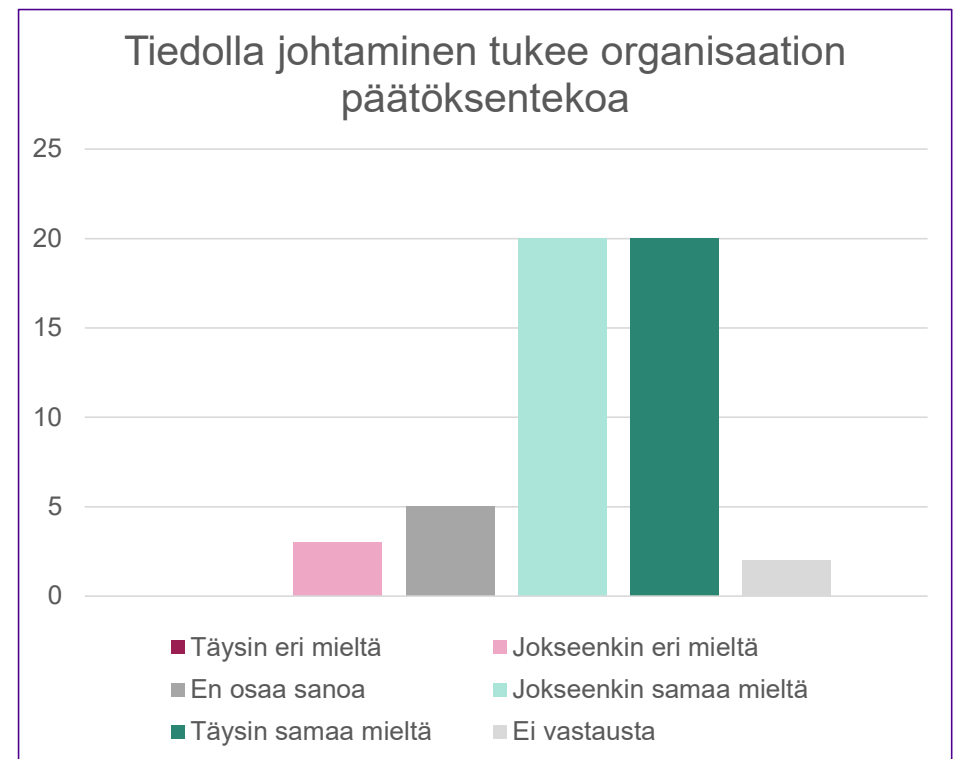

Vastaajien taustatiedot

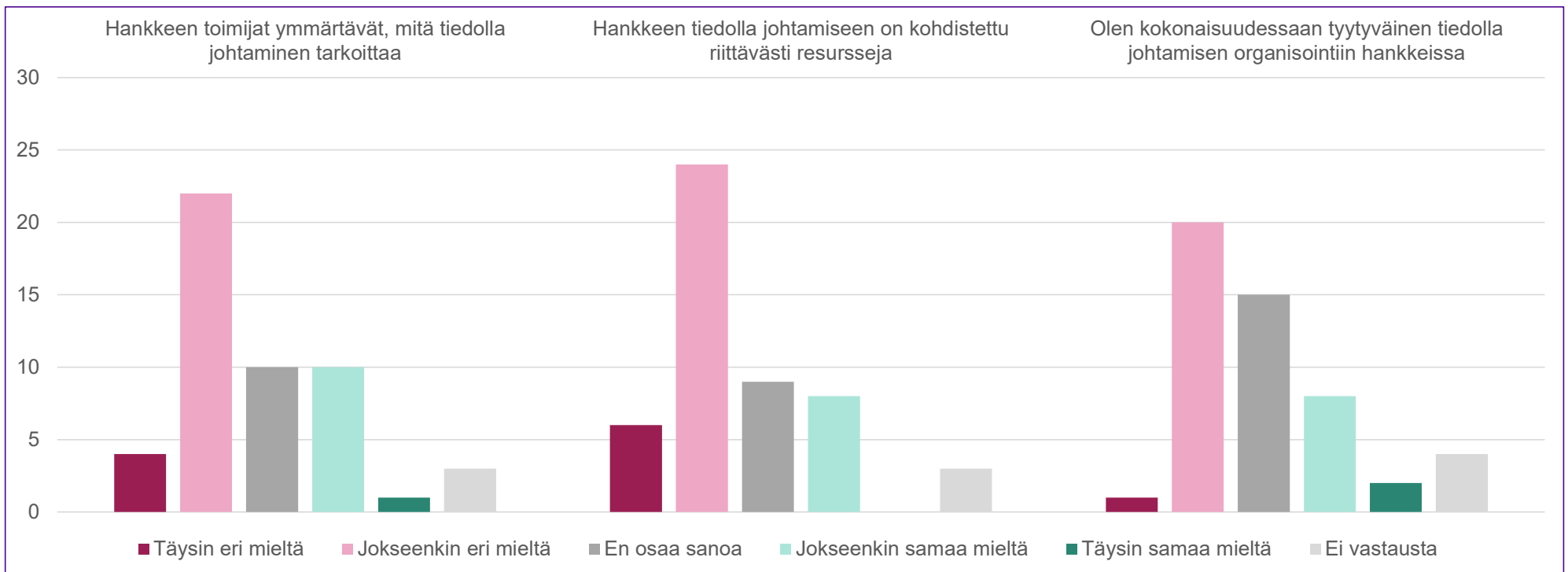

Organisaation johtaminen

- Tiedolla johtaminen ei ole organisaatioissa pelkästään tietojärjestelmä- / analytiikkaprojekti
- Tiedolla johtamisen käytäntöjen leviäminen organisaatioissa vaikuttaisi olevan epäselvää ja haastavaa → *Miksi?*
 - Mitä lähemmäs käytäntöä siirrytään, sitä enemmän näyttäisi olevan haasteita

Hankkeen organisointi 1/2

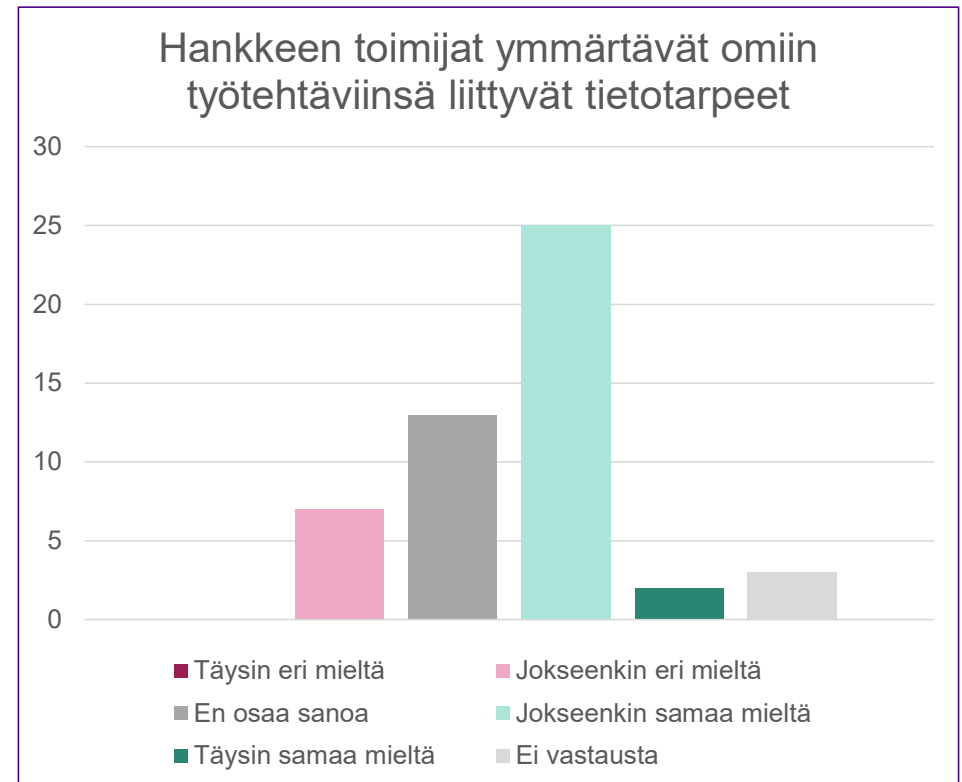

Hankkeen organisointi 2/2

- Tiedoille on määritelty omistajat hankkeen sisällä ja eri toimijoiden väliset vastuut tiedoista näyttäisi olevan selvillä
 - Kuitenkin käytännössä roolit ja vastuut prosessien osalta koettiin epäselviksi
 - 55% vastaajien mielestä hankkeen toimijat eivät ymmärrä, mitä tiedolla johtaminen tarkoittaa
- Resursseja ei ole varattu tiedolla johtamiseen - 64% vastaajista samaa mieltä tai jokseenkin samaa mieltä
 - *Miten tämä voitaisiin korjata?*
- Hankkeiden organisointiin ei yleiselläkään tasolla oltu tyytyväisiä
 - Korjauksia tulisi tehdä organisaatiotasolla

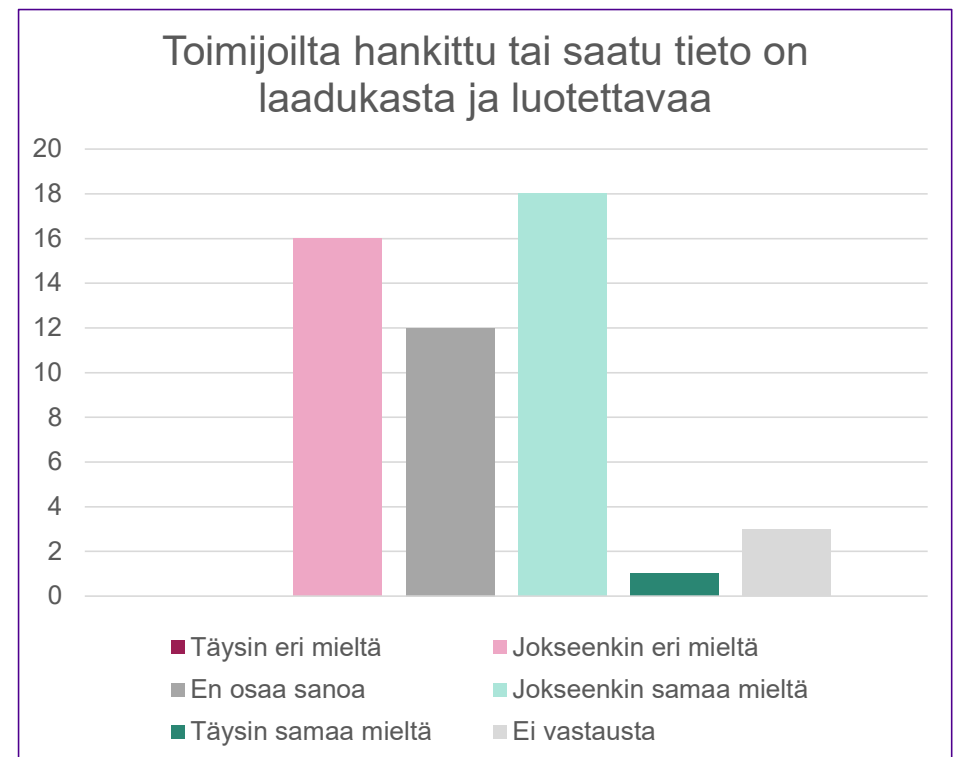
Tietotarpeet hankkeissa

- Oman toiminnan kannalta tärkeät tietotarpeet on tiedossa, mutta muiden tietotarpeita ei tunnisteta
 - *Miksi ei osata määritellä hankkeen kannalta olennaisia tietotarpeita?*
- Kokonaisuudessaan olennaisen tiedon tunnistaminen on haaste. Tämä nousut esille lähes kaikissa haastatteluissa / keskusteluissa.

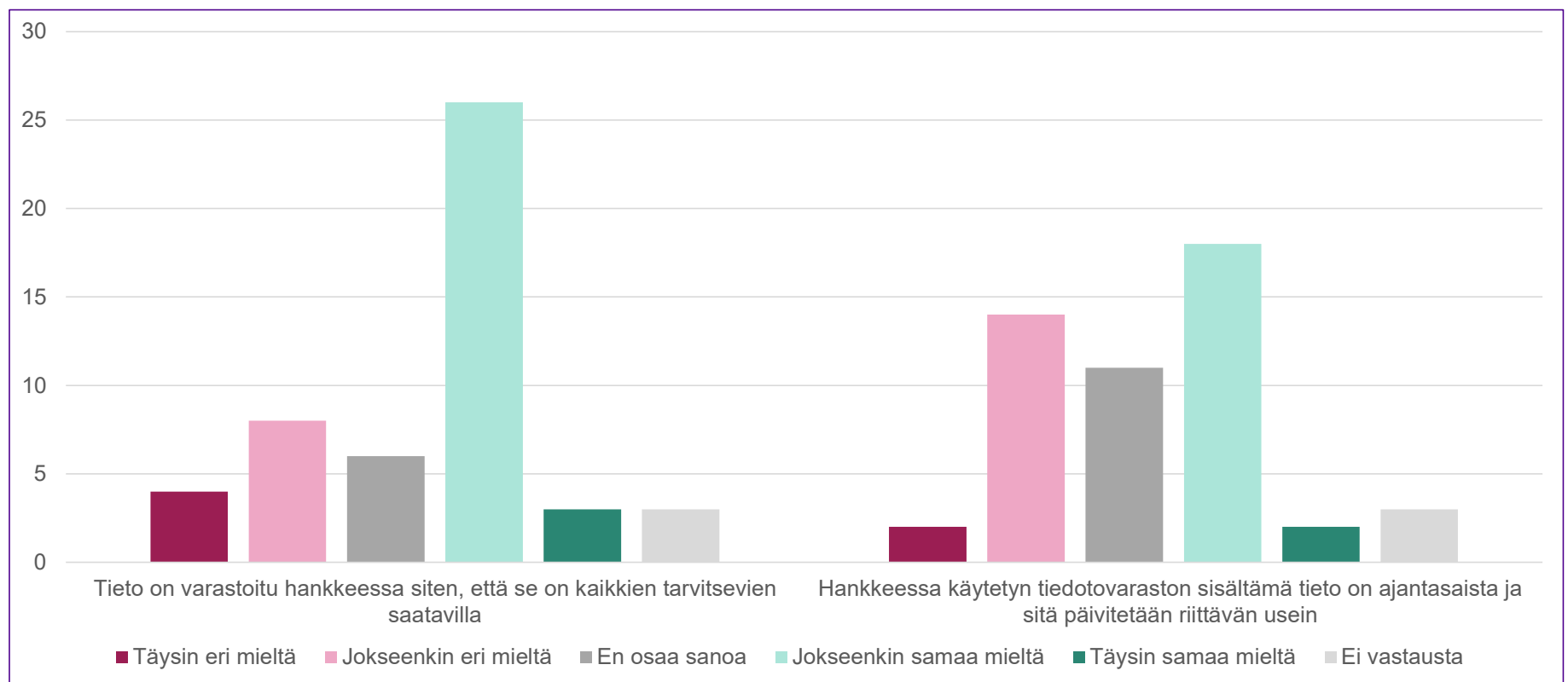

Tiedon hankinta

- Tiedetään, mistä tietoa saadaan
 - Hankittu tieto ei kuitenkaan ole täysin laadukasta ja luotettavaa
- Tiedon hankinta vie paljon resursseja
 - Tietoa ei saada automaattisesti
 - Käytännöt vaihtelevat toimijoiden kesken

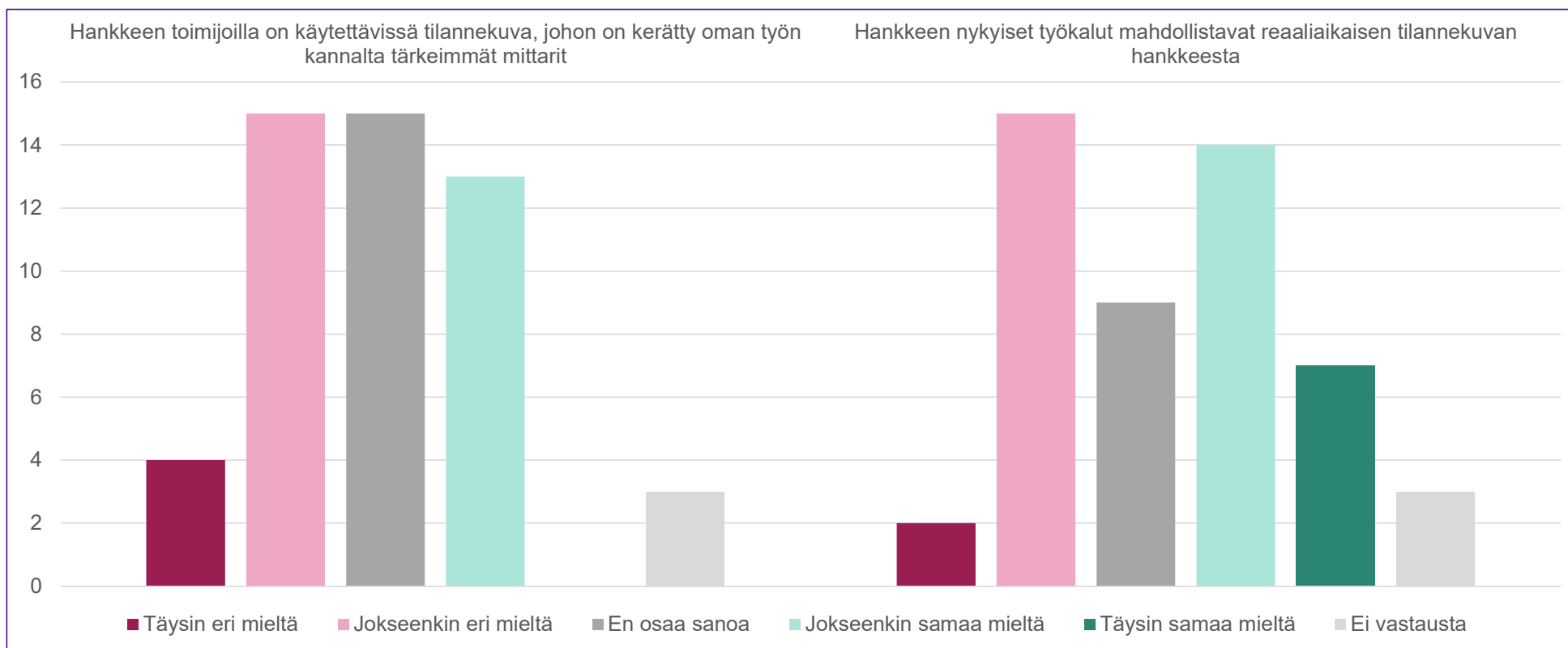
Tiedon varastointi 1/2

Tiedon varastointi 2/2

- Tieto on varastoitu kaikkien tarvitsevien saataville (62% vastaajista), mutta se ei ole ajantasaista eikä sitä ei päivitetä riittävästi.
- Tiedon integrointi ei ole suunnitelmallista eikä hallittua (54% vastaajista)
- Hankkeissa on määritelty keskeiset ydintiedot, mutta tiedon laatu on heikkoa
 - *Miksi ristiriita tietotarpeiden määrittelyssä?*

Hankkeen tietotuotteet 1/2

Hankkeen tietotuotteet 2/2

- Tietotuotteet ovat hyödyllisiä ja päätyvät käyttöön
 - Vaativat kuitenkin manuaalista työtä
- Työkaluja ilmeisesti on, mutta niitä ei osata tai haluta hyödyntää
- Työntekijöiden omaa toimintaa tukevia tilannekuvia ei juuri ole

Tiedon jakaminen

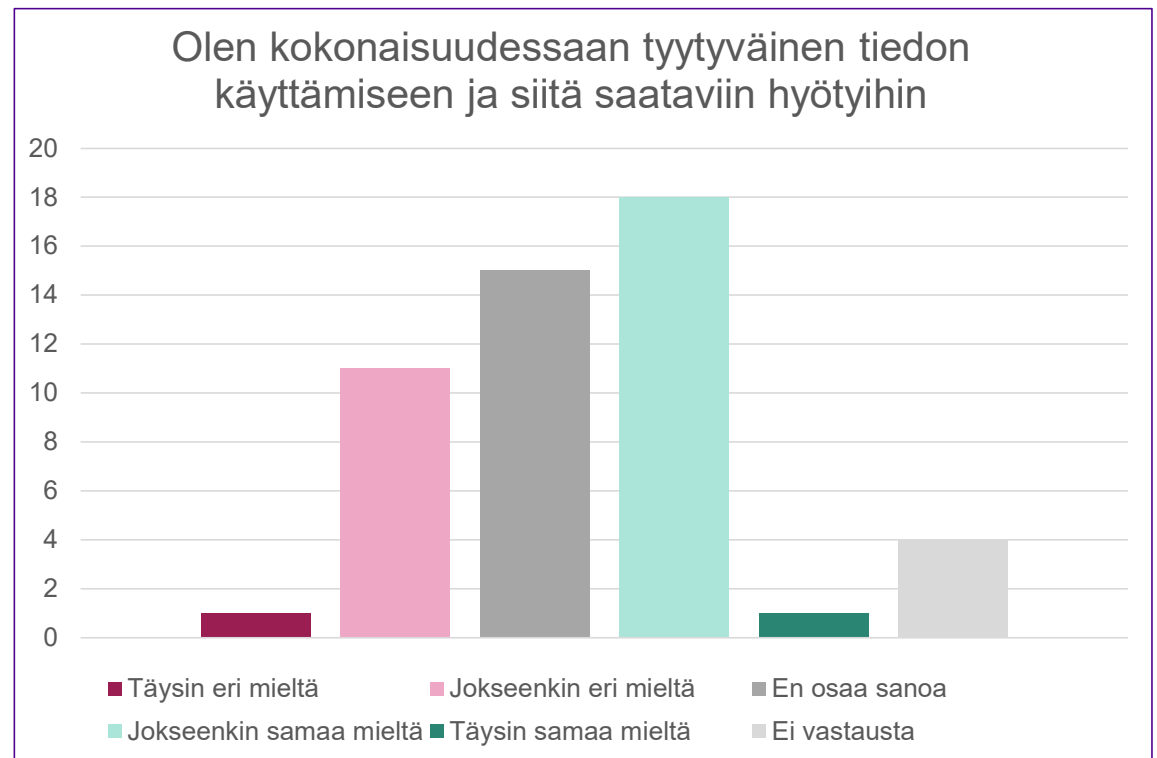
- Tietojärjestelmien sanotaan tukevan tiedon jakamista (66% vastaajista samaa mieltä)
 - Tietoa ei kuitenkaan jaeta reaaliaikaisesti

Miten tietojärjestelmät tukevat tiedon jakamista?

Tiedon käyttö ja hyödyntäminen

- Tiedolla johtamisen potentiaali nähdään
 - Käytännössä tiedon hyödyntämisessä on kuitenkin haasteita
- Tiedolla johtamisen kokonaisuuskuvan hahmottaminen on haastavaa

Kypsyyskyselyn tulosten yhteenveto

- Suurimmat ongelmat koostuvat
 - Resurssien puutteesta
 - Vastuiden ja roolien epäselvyydestä
 - Tiedolla johtamisen monenlaisesta tulkinnasta
- Potentiaali on tiedossa, mutta onko riittävästi halua kehittää toimintaa?

Lisätietoja:

Jussi Myllärniemi

jussi.myllarniemi@tuni.fi

Viivi Siuko

viivi.siuko@tuni.fi

Tampereen Yliopisto
Tietojohtamisen yksikkö